"Netflix kompaniyasining PESTEL tahlili"

1. NETFLIX INC. HAQIDA

PESTLE tahlili — bu tashkilot faoliyatiga ta'sir koʻrsatadigan makro muhitning barcha omillarini yagona tizimga toʻplashning oddiy usuli hisoblanadi. Bu usul uzoq muddatli rejalashtirish uchun alohida yoki SWOT tahlili bilan birgalikda ishlatilishi mumkin. Keyin ish natijalari SWOT jadvalidagi tahdid va imkoniyatlarning asosini tashkil etadi.

Tahlil qilish sabablari:

- bozordagi sharoitlar, imkoniyatlar, tahdidlar toʻgʻrisida aniq tasavvurga ega boʻlish:
- biznesni rivojlantirish strategiyasini aniqlash;
- raqobatlashish usulini tanlash;
- xatarlarni boshqarish.

PESTLE tahlil omillari

PESTLE tahlili toʻrtta omil guruhining qisqartmasi hisoblanadi:

P - siyosiy;

E - iqtisodiy;

S - ijtimoiy-madaniy;

T – texnologik;

L – qonuniy;

E – atrof-muhit.

PESTEL'dan foydalanish sizga aniqroq strategiyani ishlab chiqishga imkon beradi. Atrof-muhit jihatlari maqsadli auditoriyaning aniq portretini yaratishga yordam beradi va huquqiy jihatlar xatarlar ehtimolini kamaytiradi.

Netflix Inc. Amerikaning koʻngilochar kompaniyasi va filmlar va telekoʻrsatuvlar uchun striming xizmati. 1997-yil 29-avgustda Rid Xastings va Mark Randolf tomonidan asos solingan. Bosh qarorgohi Kaliforniyaning Los-Gatos shahrida joylashgan.

2013 yildan beri Netflix o'z filmlari va seriallarini, jumladan animatsion filmlarni, shuningdek, teledasturlarni ishlab chiqaradi. 2016 yilda kompaniya 126 ta original seriya va filmlar ishlab chiqardi, bu boshqa tarmoq yoki kabel kanallaridan ko'ra ko'proq. Ularning yangi kontent ishlab chiqarish, qo'shimcha kontent huquqlarini ta'minlash va 190 mamlakatda diversifikatsiya qilish bo'yicha harakatlari qo'shimcha kapitalni, jumladan, kreditlar orqali ham talab qildi. 2016yilda umumiy qarz 16,8 milliard dollarni tashkil etgan bo'lsa, 2017-yil sentabr holatiga koʻra u allaqachon 21,9 milliard dollarni tashkil etgan. Shu bilan birga, 6,5 dollar uzoq muddatli qarzlar, qolganlari esa uzoq milliard majburiyatlardir[6]. 2018 yil oktyabr oyida Netflix yangi kontentni moliyalashtirish uchun yana 2 milliard dollar yig'ayotganini e'lon qildi. 2021-yil yanvar holatiga koʻra, kompaniya butun dunyo boʻylab 203,7 million obunachiga ega va 2020 yilda kontent yaratish uchun 11,8 milliard dollar sarflagan.

2. NETFLIX PESTLE TAHLILI

P- Siyosiy omillar	Hukumat barqarorligi
	Soliq siyosati
	Tashqi savdo qoidalari
	Ijtimoiy ta'minot siyosati.
E - Iqtisodiy omillar	> Iqtisodiy oʻsish sur'ati.
	Foiz stavkalari.
	Pul massasi.
	Inflyatsiya.
	➤ Ishsizlik.
	Soliq stavkasi.
	Valyuta kurslari.
S - <u>Ijtimoiy omillar</u>	Aholi demografiyasi.
	Daromad taqsimoti.
	Turmush tarzi oʻzgarishi.
	Mehnat va dam olishga munosabat.
	Ta'lim darajalari.
T - Texnologik omillar	Tadqiqot uchun davlat xarajatlari.
	Hukumat va sanoat texnologik harakatlarga
	e'tibor qaratadi.
	Texnologiyani uzatish tezligi.
E - <u>Atrof-muhit omillari</u>	Atrof-muhitni muhofaza qilish qonunlari.
	Chiqindilarni utilizatsiya qilish.
	Energiya iste'moli.
L - Huquqiy omillar	Raqobat qonuni.
	Mehnat qonuni.
	Salomatlik va xavfsizlik.
	Mahsulot xavfsizligi.

Netflixning PESTLE tahlili brendni biznes taktikasi bo'yicha tahlil qiladi.

Siyosiy omillar: Netflix PESTLE tahlilidagi siyosiy omillarni quyidagicha tushuntirish mumkin: Netflix har bir mamlakatda mavjud emas. Biz bilgan eng yirik iqtisod Xitoy AQSh siyosati tufayli Netflixning ishlashiga ruxsat bermaydi. Shunday qilib, AQSh tomonidan turli mamlakatlarda ushbu cheklovlar tufayli Netflix ko'plab foydalanilmagan bozorga ega. Bundan tashqari, Netflix-da ko'rsatilgan ba'zi kontentda tsenzura mavjud, shuning uchun ba'zi mamlakatlar uni ekranga chiqarishga ruxsat bermaydi. Bundan tashqari, Evropa mamlakatlarida Netflix uchun qo'llaniladigan soliq stavkasi ancha yuqori, bu ham kompaniya uchun tahdiddir. Iqtisodiy omillar: Quyida Netflix-ning PESTLE tahlilidagi iqtisodiy omillar keltirilgan: Pandemiya boshlanganidan keyin so'nggi 2 yil ichida butun YDM(Yuqori darajadagi media xizmati) sanoati juda o'sdi va 100 dan ortiq YDM platformalari mavjud bo'lib, ulardan asosiy daromad ulushini Netflix egallab, bozor ulushi 29% ni tashkil qiladi. Hozirda Netflix yuksalish bosqichida. YalMning yuqori o'sish sur'ati bilan Netflix bozoriga talab ortadi, chunki biz tendentsiyani ko'rib turibmiz. Ishsizlik, ish haqi stavkalari, soliqqa tortish, inflyatsiya va foiz stavkalari Netflix o'sishiga ta'sir qiluvchi iqtisodiy omillardir. Ko'proq YDM platformalari paydo bo'lganligi sababli Netflix bozorda omon qolish uchun original kontent yaratishi kerak. Bundan tashqari, Hindiston kabi mamlakatlarda ular narxlarni kamroq ushlab turishlari va omon qolish uchun ko'proq takliflar berishlari kerak, chunki boshqa platformalar buni kamroq xarajat bilan taklif qilishadi. Ichki oqim narxi va marketing xarajatlari omon qolish uchun nazorat qilinishi kerak bo'lgan boshqa xarajatlardir. Netflix turli mamlakatlarda ishlaganligi sababli, valyuta kursining o'zgarishi ham yodda tutilishi kerak bo'lgan omil hisoblanadi.

Ijtimoiy omillar: Quyida Netflix PESTLE tahliliga ta'sir qiluvchi ijtimoiy omillar keltirilgan: Ishsizlik, ish haqi stavkalari, soliqqa tortish, inflyatsiya va foiz stavkalari Netflix tomoshabinlariga ta'sir qiluvchi iqtisodiy omillardir. Netflix uchun demografik tendentsiyalar, gender, tenglik rollari va ijtimoiy normalarni yodda tutish muhimdir. Mijozlarning onlayn xaridlari va ularning xarajatlari Netflix-ga mijozlarning ijtimoiy tendentsiyasini aniqlashda yordam berishi mumkin. Chunki hamma narsa kompaniyaning xarid qobiliyatiga bog'liq. Boshqa tomondan, Netflix ish muhiti ham xodimlarni tashkilotga qo'shilishga va kontent sifatini ishlab chiqarishga undaydi. Bozorda o'sish uchun Netflix odamlarning ehtiyojlarini tushunish uchun turli demografik segmentlarda bozor tadqiqotlarini o'tkazishi va keyin ularning xohishiga ko'ra tarkibni ishlab chiqarishi mumkin. AQShda qiziqarli kontent tufayli har bir uyda Netflix hisob qaydnomasi borligini ko'rish mumkin. So'nggi ikki yil ichida ushbu tendentsiyadan so'ng talabalar ham Netflix-ga qiziqish uyg'otdi va onlayn kontentni tomosha qilish uchun ko'proq vaqt sarflamoqda. Kengaytirish uchun ishonchli keng polosali ulanish va keng tarmoqli maqsadli tarmoqlar mavjudligi ham ko'rib chiqilishi kerak.

Texnologik omillar: Netflix-ning PESTLE tahlilidagi texnologik omillar quyida keltirilgan: Netflix - bu onlayn dastur bo'lgani uchun texnologiya ular uchun muhim

rol o'ynaydi. Savdo belgisiga mualliflik huquqi, patent va boshqa intellektual mulk huquqi Netflix uchun muhimdir. O'z kontentini oqimlash uchun ular doimiy ravishda uchinchi tomondan intellektual huquqlarni yangilab turishlari kerak. Hindiston kabi mamlakatlarda ular o'z veb-saytlari to'g'ri ishlashiga ishonch hosil qilishlari kerak, aks holda mijozlar noqonuniy xakerlik orqali serial va filmlarni ko'rish yo'llarini topadilar. Shuningdek, ular kiberxavfsizlikka ishonch hosil gilishlari kerak, chunki to'lov vaqtida o'g'irlik ehtimoli mavjud. Kelgusi 5G texnologiyasi Netflix uchun katta o'zgarish bo'ladi, chunki u "sörfing" tezligini oshiradi. Texnologiyaning doimiy yangilanishi har bir qisqa vaqt ichida turli xil yangi tarkiblarni olib kelishga yordam berdi. Netflix-ning yangi bosh barmog'i opsiyasi shaxsiylashtirilgan ko'rinish tarkibini yaxshilashga yordam beradi, chunki u kompaniyaga tomoshabinlarning qiziqishini bilishga yordam beradi va shularga o'xshash shoularni yoqtirishlariga qarab namoyish etadi. Shoularni targ'ib qilish uchun turli xil algoritmlar va mashinalarni o'rganishdan foydalanish Netflix uchun ijobiy nuqtadir. Kompaniya foydalanuvchilarning faolligini oshirish uchun tadqiqot va ishlanmalarga katta pul sarflaydi.

Huquqiy omillar: Netflix PESTLE tahlilidagi huquqiy omillar quyidagilardir: Har qanday yangi bozor siyosatiga kirishdan oldin hukumatning biznesga ta'sirini ko'rib chiqish muhimdir. Texnologiyaning rivojlanishi bilan ma'lumotlarni xavfsiz va xavfsiz saqlash muhim bo'ladi. Intellektual mulk huquqlari, iste'molchilar huquqlarini himoya qilish to'g'risidagi qonun, xavfsizlik qonunlari o'sha mamlakatning mijozlari uchun g'amxo'rlik qilishi kerak. Bir vaqtning o'zida bir nechta qurilmalarda translatsiyani ham tekshirish kerak, chunki foydalanuvchilar bir-biri bilan hisob ma'lumotlarini almashish odatiga ega. Mualliflik huquqi bilan bog'liq muammolar Netflix muammosiga duch kelishi mumkin bo'lgan asosiy sohadir. Shunday qilib, o'zlarini himoya qilish uchun ular namoyish etilayotgan seriallar va filmlar uchun tegishli litsenziyaga ega bo'lishlari kerak. Shuningdek, ular uchun xorijiy yurisdiktsiyalarda mahalliy qonunlar, qoidalar va urf-odatlarni, jumladan, oqimli kontent provayderlari uchun mahalliy egalik talablarini tushunish va ularga rioya qilish ba'zan qiyin. Netflix shuningdek, turli mamlakatlardagi foydalanuvchilar kontentni onlayn translyatsiya qilish uchun buzib tashlamasligiga ishonch hosil qilish uchun turli xil texnik bloklarni bloklashi kerak.

Atrof-muhit omillari: Netflix PESTLE tahlilida uning biznesiga ta'sir qiluvchi atrof-muhit elementlari quvidagilardan iborat: Atrof-muhit va barqarorlik bilan bog'liq tashvish ortib borayotganligi sababli, atrof-muhit omili PESTEL tahlilining muhim jihatiga aylandi. Netflix biznesi butunlay onlayn bo'lgan va atrof-muhitga bevosita ta'sir ko'rsatmaydigan kompaniya bo'lgani uchun ular atrof-muhitni muhofaza qilish uchun qo'llaridan kelganini qiladilar. Atrof-muhitni muhofaza uchun **Netflix** barqarorlikni ta'minlash uchun ailish qayta tiklanadigan texnologiyalardan foydalanishga harakat qiladi. Uglerod izini kamaytirish uchun Netflix bulutlarni saqlash energiyani qoplash uchun shamol energiyasiga sarmoya kiritdi. Buning sababi, so'rov natijalariga ko'ra, har bir striming kompaniyasi global emissiyaning 1% uglerod izini qo'shadi. Kompaniya imkon qadar barqaror bo'lishga harakat qiladi. Atrof-muhitni muhofaza qilish uchun qilingan yana bir qadam, ular

ofisda qog'ozdan foydalanishni minimallashtirishga harakat qilishadi. Netflix ishonch hosil qilishi kerak bo'lgan yagona asosiy omil - bu elektr energiyasini ko'p iste'mol qilish.

XULOSA

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, yuqoridagi Netflix PESTLE tahlili uning biznes samaradorligiga ta'sir qiluvchi turli elementlarni ta'kidlaydi. Ushbu tushuncha har qanday brend uchun tashqi biznes omillarining tanqidiyligini baholashga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

- Netflix statistic ma'lumotlaridan
- MBA Skool web saytidan
- WIKIPEDIA